

tydning, herunder ikke mindst på valgobservationsområdet – én af OSCE's kerneaktiviteter. Det finske formandskab vil i 2008 arbejde for et tæt samarbejde mellem ODIHR og den Parlamentariske Forsamling i spørgsmålet om valgobservation. Finland opfordrede under formandskabspræsentationen alle deltagerstater til at samarbejde med ODIHR og slog på vigtigheden af et tæt samarbejde mellem ODIHR og OSCE's Parlamentariske Forsamling, som senest er blevet udmøntet i praksis i forbindelse med præsidentvalget i Georgien den 5. januar 2008. Også i indsatsen til fremme af respekt for menneskerettigheder kan regeringsdelen og den Parlamentariske Forsamling understøtte hinanden. F.eks. vedtog OSCE's Parlamentariske Forsamling på sit sommermøde i Kiev – ifølge forslag fra den danske rapportør for tredje komité – en opfordring til Belarus om at opfylde sine forpligtelser på menneskerettighedsområdet, et emne, der ofte er fokus på, også i regeringsdelen. På Kiev-mødet vedtog Forsamlingen endvidere en resolution om behovet for en styrkelse af OSCE's engagement med menneskerettighedsforkæmpere – en vigtig opfordring, der kan hjælpe til med at skubbe på for OSCE's fortsatte arbejde med dette kontroversielle spørgsmål.

11. PERSPEKTIVERINGS- OG HANDLINGSPLAN FOR OSCE I 2008

Under det spanske OSCE-formandskab i 2007 var der mange vanskelige udfordringer. Særligt i den menneskelige dimension var modsætningerne store, og udfordringerne i 2007 til OSCE's normer og værdier, set i lyset af deltagerstaternes ideologiske uoverensstemmelser, havde en negativ indvirkning på behandlingen af OSCE's kerneområder. Denne tendens må i høj grad ventes også at påvirke arbejdet i den menneskelige dimension i 2008. Den generelle modsætning mellem Øst og Vest skyldes som udgangspunkt forskellige opfattelser af prioritering, fortolkning og implementering af forpligtelser i OSCE, men når denne uenighed mellem Øst og Vest er blevet mere udtalt i dette årti, er det mere en afspejling af ændringen i det internationale politiske klima i almindelighed end en specifik OSCE-relateret krise. Efter vestlig opfattelse er problemet især russiske bestræbelser på at begrænse forpligtelser inden for menneskerettigheder og demokrati, med valgobservation som det mest aktuelle eksempel. Rusland og andre

peger omvendt på, at den menneskelige dimension er for dominerende i forhold til de to andre dimensioner, og de finder blandt andet, at institutionerne i OSCE – især ODIHR – bruger deres autonomi til en overdreven fokusering på problemer Øst for Wien. Drøftelserne under den militære dimension har dog på det seneste været præget af en mere åben og konstruktiv holdning, trods et dødvande i spørgsmålet om CFE-traktaten. Hertil kommer, at der ikke har været politisk vilje til at løse de frosne konflikter i OSCE-området. Ej heller til at udarbejde en omfattende miljø-strategi for OSCE eller konsensus til at vedtage teksten til en Konvention om Juridisk Personlighed, Privilegier og Immuniteter for OSCE.

Bevidst om splittelsen sidste år i OSCE har det finske OSCE-formandskab for 2008 fremlagt et formandskabsprogram i januar 2008 for det kommende år, som lægger op til en *pragmatisk linje under ledetrådene »kontinuitet, kohærens og samarbejde«*. En dialog om OSCE's værdier og normer indgår ikke direkte i det finske formandskabs arbejdsprogram, da formandskabet ikke anser det for realistisk at gennemføre nævnte dialog uden omfattende forberedelse på grund af deltagerstaternes forskellige fortolkninger af OSCE's menneskelige dimension. Fra finsk side blev beslutningen i Madrid om kommende OSCE-formandskaber for 2009-2011 imidlertid anset som en oplagt mulighed for at sikre en vis form for langtidspanlægning gennem afholdelse af regelmæssige kvintetmøder (dvs. afgæde, nuværende og kommende formandskaber), herunder eventuel forberedelse af vanskelige drøftelser. Det vil uden tvivl blive vanskeligt at finde fodslag om vejen frem. Men som OSCE-formand i 2008 vil Finland imidlertid have de bedste forudsætninger for – med landets mangeårige erfaringer som nabo til Rusland – at søge Rusland inddraget i et konstruktivt samarbejde.

Fra dansk side ses et klart behov for i 2008 fortsat at presse på for implementering af OSCE-forpligtelserne. Dette gælder særligt inden for den menneskelige dimension, da klassiske menneskerettighedsprincipper fortsat bliver ignoreret eller direkte udfordret i OSCE-området. Konstruktive drøftelser i 2008 – med finsk formandskab som »brobygger« – skal forhindre at OSCE's vigtige arbejde med at fremme demokrati og menneskerettigheder bliver sat under pres. Danmark skal sammen med ligesindede stater arbejde ihærdigt for, at de politiske forpligtelser deltagerstaterne har påtaget sig i